

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2886

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Korhonen, Tiina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mielisairaalamiljööstä keskiluokan asuma-alueeksi -Tutkimus Nikkilän sairaalan käyttötarkoituksen muutoksesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-09-20	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78, liitteitä 1
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Etsin pro gradu -tutkielmassani vastausta ongelmaan, miksi Nikkilän sairaalan käyttötarkoitus on muuttunut. Analysoin tutkimuksessani, mitkä eri toimijat ovat vaikuttaneet sairaala-alueen uuteen käyttöön. Tutkimukseni tarkoitus on selvittää, mitkä ovat Sipoon kunnan, Helsingin kaupungin, rakennuttajan, taiteilijoiden ja uusien asukkaiden roolit alueen muutoksessa.</p> <p>Tutkielmani tarkoitus on analysoida tyhjentyneen sairaalan uutta käyttöä. Nikkilän sairaala-alueen muutosprosessia selittää gentrifikaatio, jota tarkastelen Sharon Zukinin ja Neil Smithin gentrifikaatioteoriaa vasten. Zukin korostaa gentrifikaatioteoriassaan kulttuurin merkitystä. Kulttuurivaikutuksia Nikkilän sairaala-alueen muutoksessa selittävät Zukinin käsitteet symbolinen talous ja visuaalinen representaatio. Taiteilijat ja uusi keskiluokka ovat tärkeitä toimijoita Zukinin gentrifikaatioteoriassa. Smithin gentrifikaatioteoriassa alueen muutoksen syyt ovat taloudellisia. Smithin mukaan alueen gentrifikaation aloittavat urbaanit pioneerit, joita ovat investoijat, rakennuttaja ja julkinen valta. Smith kyseenalaistaa keskiluokan roolin alueiden muutoksessa.</p> <p>Haastattelin tutkimustani varten Sipoon kunnan ja Helsingin kaupungin virkamiehiä, rakennuttaja NCC:n edustajaa ja taiteilijaa. Uusille asukkailla tein puolistrukturoidun kyselyn. Lähteenä tutkimukseni empiirisessä osiossa käytin myös selvityksiä ja maankäytösopimuksia. Helsingin kaupungin omistaman Nikkilän sairaalan toiminta lopetettiin vuonna 1999. Sairaala-alue sijaitsee Sipoossa. Lakkauttamisen taustalla olivat hoitoideologian muutos ja Helsingin kaupungin säästötoimenpiteet. Tyhjenevälle sairaalalle mietittiin vaihtoehtoisia käyttöjä, joita olivat pakolaisten vastaanottokeskus, siviilipalvelukeskus, varuskunta ja muu hoitolaitos.</p> <p>Viranomaiset tulivat siihen tulokseen, että alueelle ei löydy yhtä käyttötarkoitusta, vaan alue oli pilkottava pienempiin osiin. Asumisesta tuli alueen pääkäyttö. Yhteistyöhön asuntojen saneerausissa päädyttiin yhden rakennuttajan, NCC:n kanssa, koska NCC sitoutui kunnostamaan suuren osan alueesta.</p> <p>Maankäytösopimuksessa sovittiin alueen asemakaavoittamisesta ja maksettavista korvauksista. Alueen käytön muuttamisessa olennaista oli, että mielikuva saatiin muutettua sairaala-alueesta asuinalueeksi. Mielikuvan muuttaminen alkoi alueen nimen muuttamisella Itäiseksi Jokipuistoksi. Jokipuiston uudessa mielikuvassa korostuu Jugendtyylinen puistokaupunki.</p> <p>Sairaaloiminnan loputtua alueelle tulivat ensimmäiseksi taiteilijat. Taiteilijoilla on ollut tärkeä rooli alueen positiivisemmän mielikuvan luomisessa. Sipoon kunnan aloitteesta taiteilijat ovat saaneet käyttöönsä yhden rakennuksen alueelta.</p> <p>Uudet asukkaat muuttivat Itäiseen Jokipuistoon Helsingin keskustasta. As Oy Lönnborgin asukkaat ovat aktiivisia asukasjärjestyksessä ja tarkastelevat asuinalueitaan kriittisesti. As Oy Pisaborgin asukkaat viihtyvät omissa oloissa ja arvostavat asuinalueensa rauhallisuutta. Suunnitteluvaiheessa on ilmennyt myös konflikteja. Ristiriitoja eri osapuolten kesken on aiheuttanut Sipoon kunnan kaavoittama kokoojatie Itäiseen Jokipuistoon. Ristiriidoista huolimatta Nikkilän sairaala-alueen gentrifikaatio on esimerkki hyvin onnistuneesta alueen muutosprosessista.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sairaalat - käyttö - uusi käyttö gentrifikaatio taiteilijat keskiluokka konflikti			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			